DISPARIŢIA

de Victor Martin

Toţi auditorii prelegerilor ţinute de profesorul Emil Horst la Universitate au dispărut. Au mers la cursuri cât au mers, apoi, într-o secundă neştiută, au uitat drumul de întoarcere.

Au mai urmărit ei şi alte prelegeri, dar puncr tul de întâlnire al tuturor dispariţiilor era sala în care preda acest straniu profesor de socio-po-litică.

Poliţia s-a ocupat de caz ani de-a rândul, dar, un lucru era sigur: profesorul nu avea habar de nimic sau nu îl interesa ce se petrece în jurul lui. Absurd!, şi-au spus, dispariţia cuiva e un eveniment social cu nebănuite implicaţii politice.

Emil Horst nu poseda ilegal vreo maşină de atomizare şi nici sub catedră nu a ascuns pe'cineva. Despre vreun fel de maşină a timpului, nici vorbă; deşi mai dădea idei colegilor de la alte discipline, era un tip antitehnic.

A fost interogat, spălat, tuns şi frezat, cum se spune, apoi a intrat pe mâna presei şi a unei comisii guvernamentale de anchetă. Bietul om, era curat.

Colocviile nu-i erau interzise. Rudele celor dispăruţi au rămas să plângă în continuare, să trimită memorii Parlamentului şi să-şi imagineze că profesorul ar fi capul acestei răutăţi.

Necazul şi mai mare era că, printre cei dispăruţi, era şi Marisa, o fată blondă şi grăsuţă, prietena lui Mac Hermann.

Mac o înşela cu Lola, motiv pentru care ea se hotărâse să se sinucidă. De ce să se arunce de pe vreun pod sau să se spânzure de vreo bârnă? Mai bine se duce la cursul de socio-po-litică, de unde, se spune, dispar oameni. Poate are şansa să treacă într-o lume paralelă, să scape de monstrul pe care l-a iubit şi în lumea lui idioată. Poate, acolo, va cunoaşte un băiat bun, din altă rasă, dar credincios ca un câine. E visul oricărei fete sensibile, îndopată cu romane de dragoste.

De unde să ştie ea că, Mac o iubeşte foarte mult? Nici el nu înţelege prin ce era atras de această proastă blonda, spălăcită, cu ochii nici albaştri, nici verzi.

Cam la astfeLde lucruri se gândea Mac Hermann în noaptea senină de vară, în timp ce privea stelele prin fereastra deschisă.

Îşi spunea că e o datorie de onoare să-şi caute prietena. în plus, era curios în ce consta misteriosul curs de sociopolitică

al profesorului Morst. Existau zvonuri că spunea nişte chestii de tot hazul, lucruri care, puse în practică, ar fi putut spulbera orice fel de putere, oricât ar fi fost ea de împâslită; ar fi putut, aşa cum spunea profesorul, să distrugă chiar şi o dictatură a surâsului.

Ideea, potrivit căreia oamenii dsipăreau în momentul îndoctrinării totale, devenind posibili opozanţi, era pură utopie. Cei care nu aveau răbdare să stea în opoziţie, erau rugaţi să treacă de partea puterii. Unii treceau, alţii aşteptau alegerile, după cum voiau.

Profesorul nu putea fi acuzat de nimic; unii dispăreau după primele ore, alţii după câteva zeci-de cursuri. Nimic nu era sigur.

Obosit de atâtea gânduri, Mac se ridică din pat şi se băgă sub duş. După zece minute, îşi luă uft sandviş, ziarul din ziua precedentă şi se aruncă într-un fotoliu. încercă să citească un articol, dar nu se putea concentra; nu avea stare.

Îşi reveni spre dimineaţă, când, după ce se spălă pe faţă şi bău o cafea amară, se hotărî în sfârşit. Pentru că profesorul nu accepta cărţi de credit, îşi luă bani, apoi închise cu grijă uşa, pentru a nu-i trezi pe ceilalţi ai casei, îndreptân-du-se spre metrou. Urcă la suprafaţă, apoi alte trepte, până la intrarea în Universitate.

Ciocăni uşor în fereastră, apoi din ce în ce mai tare, până reuşi'să trezească portarul din somn.

— Cu ce-vă pot servi? întrebă acesta blestemând în gând.

— Vreau să plătesc taxa pentru cursul de so-cio-politică al profesorului Emil Horst.

— Chiar aici e, se învioră omul tăindu-i chitanţă.

Uită să-i dea restul şi îi indică sala A 17.

Când arătă peticul de hârtie, femeia care stătea pe scaunul de lângă uşă pretinse şi ea un bacşiş.

Credea că sala va fi mai mult goală, aşa cum erau şi culoarele, dar se înşela; amfiteatrul era plin. Cei mai mulţi se înghesuiră spre catedră, unii preferând să stea pe scări, pentru a auzi mai bine. Proasta acustică a sălii era motivul pentru care ultimele două rânduri de scaune erau goale.

Se strecură cu greu şi se aşeză în spate spu-nându-şi că, dacă tot a plătit, măcar să stea jos. Deoarece nu se auzea prea

bine, hotărî ca, a doua zi, să vină devreme pentru a ocupa un loc în faţă.

Întrebă tipul de alături dacă profesorul răspunde la interpelări şi fu atenţionat de alţi câţiva să tacă pentru că nu se auzea nimic.

Profesorul spunea ceva despre cecurile cu limită de vârstă, explicând faptul că, după un anumit număr de ani, banii nu mai au aceeaşi valoare morală şi socială. Banii folosesc la tinereţe, atunci când prea puţini se pot bucura de ei şi, stocând masa monetară, nelăsând tineretul să câştige şi să muncească mai bine, bătrânii îşi fac mai mult rău, explica dând exemple din diferite ţări, prezentând cifre şi procente de populaţie, pe categorii de vârstă.

Mac nu reuşea să fie destul de atept. Lacunele din teoria matematicilor îşi făceau efectul de anestezic.

Sloganurile de pe pereţi i se păreau mult mai interesante. Politica era definită printr-un citat dintr-un senator celebru. „Mă bucur că voi m-aţi înţeles atât de bine, când, în realitate, eu nu am afirmat nimic”, suna citatul. „Un om care mun: ceşte, e bine să se gândească la asta”, era exprimarea socială a ştiihţei predate.

După ce făcu apel la cursanţi, pentru a nu ştiu câta oară, să se evoce istoria patriei, în fiecare zi, şi să se facă-asta fără violenţă, spunând în glumă că, cel ce sapă groapa altuia face condiţie fizică, nu şi socială, profesorul anunţă că va termina în curând.

Se lansă în consideraţii despre politica momentului, axându-se pe ideea că, dacă ţările mari sunt mari puteri, nu e neapărat nevoie ca ţările mici să fie mari inteligenţe.

Teoria; potrivit căreia organele de represiune, poliţia şi serviciile ce asigurau securitatea statului, ar trebui să se chinuie şi ele puţin pentru a obţine informaţiile prin mijloace paşnice, se întindea la nesfârşit. Mulţi căscau discret, îşi ascundeau picoteaJa în spatele ochelarilor sau desenau cerculeţe şi pătrate prefăcându-se că iau notiţe.

Ultimele bancuri, potrivit cărora un poliţist a intrat într-o bibliotecă, în farmacii se vând medicamente, precum şi povestea unui parlamentar răpit de terorişti, care voia să ţină neapărat, şi în aceste condiţii, o conferinţă de presă, reuşiră să înviorează atmosfera. Parlamentarii nu sunt oameni răi, dar sunt

prea mulţi şi, cu cât sunt mai mulţi, cu atât văd mai puţin truda guvernului susţinut de ei de a acumula datorii pentru guvernul ce' le urmează la conducere, mai spuse profesorul, înainte de a reveni la obiectul cursului.

— În accidentul rutier numit comunism, mai multe milioane de oameni şi-au pierdut viaţa de pomană, reluă după ce râsetele încetară. Istoria veche aNEuropei, atât de bogată în nuanţe, ne arată că orice ameninţare a Vestului lâ adresa Rusiei, a trecut prin România, o ţară mică, dar adâncă în resurse naturale. Aici, la Piteşti, a fost simulat un accident nuclear, ocazie cu care au murit două milioane de persoane, alese cu grijă, în caz contrar, ameninţarea ar fi trecut prin Ucraina, ţară cu care avem nestăpânite relaţii de prietenie.

Întinse o hartă şi arătă locurile respective. Cursanţii se uitau cu indiferenţă la un continent despre care ştiau doar că e continent.

— În urmă cu treizeci de ani, când KGB-ul m-a recrutat, pe malul acestei mări, numită Marea Neagră, mi-aii arătat femei goale şi mi-au spus că e de datoria mea să le umplu.

Ultima glumă nu prinse, nici nu mai era nevoie; cursul se încheiase.

Lui Mac îi fu cu neputinţă să ajungă la profesor; cursanţii tăbărâseră pe el cu întrebările.

Frecventă prelegerile până la sfârşitul săptămânii, dar nu reuşi să ajungă în faţă şi să afle ceva despre Marisa; nu era destul de obraznic şi iute de picior. La capitolul trăncăneală, fetele erau primele. Cel puţin o duzină erau îndrăgostite până peste cap de domnul Horst, se înroşeau, se bâlbâiau şi le sticleau ochii când li se adresa. Fraze de genul „chiar şi desenată, femeia e un lucru foarte frumos” sau versuri de. genul „ascuns în cuvinte, nimeni nu se poate ridica la înălţimea iubirii”, le dădeau gata.

În a doua săptămână, văzând că nu mai dispare odată, Mac se dezumflă şi se hotărî să asculte cu mai multă atenţie expunerile. Omul nu spunea lucruri noi, dar le spunea altfel. începea să fie de acord că, uneori, imaginaţia distruge realitatea.

Îşi nota în caiet toate năzbâtiile ce-i intrau. în urechi, fără să-şi bată capul, hotărât să le analizeze altă dată.

A fost o săptămână a invenţiilor absurde, aşa cum sunt toate invenţiile până ii se dovedeşte utilitatea. Descrierea maşinii de cusut portabilă, pe bază de fotosinteză, a ocupat trei cursuri a câte 4 ore fiecare, iar desenul grădiniţei de copii cu comandă-program s-a întins pe timp de patru cursuri. Această grădiniţă prezenta avantajul că putea fi uşor condusă cu ajutorul unei telecomenzi; se ştie că, sociologic, managementul e lucrul dracu' într-o societate deschisă şi copilăria formării oricărui popor nu se pretează neapărat la ascultarea basmelor guvernului.

Tot o capodoperă a unei societăţi deschise este şi Legea privind- protecţia muncii; prin a-ceasta, munca este protejată de toţi neaveniţii, deoarece frontul muncii trebuie apărat chiar şi cu armele.

Drepturile internaţionale ale omului ar trebui să cuprindă şi un paragraf, care să interzică închiderea W.C.-urilor aşa devreme, obligând oamenii să se ducă acasă.

Prins în jocul profesorului, şi Mac îşi imagină calul gonflabil, mai ieftin şi avantajos, pentru că nu loveşte cu picioarele din spate, îşi imagină statuia cu scară, avantajoasă deoarece te poţi sui când vrei acolo, pe soclu, apoi îşi notă în caiet că, dacă nu te poţi ridica la înălţimea cuiva, poţi măcar să-i sondezi profunzimea. Omul-cuşcă, deoarece s-a scumpit fier-betonul, ace-tilena, oxigenul şi electrozii, era considerat un om de tip nou. «

O invenţie sociopolitică de ultimă oră este pactul politic; acesta spre deosebire de greva generală de divertisment, poate fi realizat prin împăcarea cu sine, Greva de tip japonez, a prins şi în America; auzind aceasta,, au început s-o practice şi japonezii.

Nu se dumirea la ce ar fi putut folosi cravata de unică folosinţă, sarmalele numerotate, ceasul electronic cu limbi de lemn, soneria cu microunde, parfumul magnetic, prezervativele cu gust de mentă, maşina de ascuţit bile sau revista fără conţinut, dar îi era clar că umbrela cu mânerul pe stânga e pentru stângaci, că maşina de spălat cu mâna e pentru un consum mic de energie electrică şi automobilul cu hormoni, rentabil pentru sanguini, nu te mai poate face dependent de combustibilii convenţionali.

Când profesorul prezentă cercelul-clopoţel, afirmând că îl ajută pe om să se afirme şi, la parlament, poate înlocui marele clopoţel manual al prezidentului, pe Mac îl pufni râsul.

Nu şi-a imaginat niciodată ca o năzbâtie poate să salveze ziua unui om, atunci când aceasta se anunţă a fi destul de mohorâtă neuropsihic.

— Mai întâi şi mai întâi, o tânără democraţie trebuie să descopere cercetarea ştiinţifică, încheie Emil Horst prelegerea din ziua respectivă.

Mac îşi notă cugetarea şi trase concluzia că, aparent absurde, cursurile îi ajutau să gândească. „Incultura din capitalism l-a transformat pe om în filozof, iar cea generată de socialism l-a deghizat îri intelectual”, suna un aforism.

Deşi profesorul îşi propusese să termine într-o săptămână prezentarea acestor, invenţii şi inovaţii, colocviile durară şi săptămâna următoare, apoi revenirä la lucruri mai serioase.

Mac învăţa noaptea pentru a fi luat prin surprindere, atunci când se puneau întrebări. Faptul că se afla acolo pentru a putea să dispară, începuse să i se pară o glumă.

Încercă, atunci când fu ridicat în picioare, să aducă vorba despre dispariţii şi despre Marisa, dar profesorul nu agrea subiectul; sărea abil la altă întrebare, nominalizând alt cursant la răspuns.

Enervat că nu dispărea, că totul se dovedea a fi o farsă, un zvon de prost gust, şi că nu putea avea o discuţie serioasă, Mac începu să nu mai reţină decât chestiile de picanterie politică, cum ar fi faptul că trebuie să protejăm biosfera parlamentară, că „a pune mâna pe muncă” e o expresie trivială, că omul se plictiseşte de bine, darămite de rău, că unii s-au instalat în casele altora şi tot ei îi dau în judecată pe proprietari, că degeaba se îndreaptă privirile bolnavilor spre cabinetul prirrvministrului, că e mare diferenţă între reforma sănătăţii unora şi cea a sănătăţii altora, că degeaba se militează pentru construirea unui trecut sigur, că parlamentarii vor să se realizeze tot ce şi-au promis, şi e normal să nu fie de acord, din cauza,asta, cu antivorbitorii lor, că e absurd să se confirme ajungerea în Parlament numai a actorilor proşti etc.

„Noi nu vrem să polemizăm, azi, cu nimeni şi, mai ales, cu dumneavoastră”, a fost una dintre prostiile debitate de un ales al poporului.

Vii discuţii au stârnit şi idei, cum ar fi aceea potrivit căreia, cu o minciună bună, trăieşti o lună, dar nici după aia nu te omoară nimeni,□ sau potrivit căreia, cravata nu trebuie să se asorteze cu îmbrăcămintea, ci cu tapiseria fotoliului. Aceste idei mai destindeau atmosfera sumbră a sociopoliticii.

Toate chinurile de a-l contacta pe profesor, pentru o discuţie între patru ochi, fură zadarnice; Emil Horst avea tot timpul iniţiativa.

Într-o zi, îi spuse lui Mac să rămână după curs. Luat prin surprindere şi nepregătit sufleteşte pentru impact, acestuia îi cedară nervii şi îl -apucă pe profesor de guler.

— Puţină decenţă, tinere, spuse acesta pufnind pe rias şi aranjându-şi haina.

— Ce decenţă?! De trei luni caut să vă vorbesc şi mă evitaţi sistematic.

— E tipic într-o societate ca a noastră. Eşti bolnav?

— Nu. De ce mă întrebaţi?

— Majoritatea celor ce-mi audiază cursul au o boală incurabilă. Ministerul sănătăţii alină suferinţă oamenilor cu tablete de jazz sau ceva în genul ăsta. Suntem, cu toţii, locuitorii acestui vast complex muzeal numit societate.

— Nu e cazul meu. Mi-a dispărut iubita, pe aici, pe undeva.

— Am auzit şi eu năzdrăvănia asta, dar, dacă nu ai dispărut până acum, s-ar putea să te coste. Există credinţa că sala A 17 e ultima frontieră. De altfel, sunteţi tot mai mulţi; cred că am să măresc tariful. Am ajuns la 40 de ani şi nu am nici casă, nici maşină, nici cont în bancă. Mai nou, voiau să-mi scoată şi cursul; norocul a fost cu voi.

— Mă voi lupta până la ultimul cent, spuse Mac. Trebuie să reuşesc, dar şi dumneavoastră ar fi bine să mă ajutaţi.

— Nu te pot ajuta cu nimic. Singurul lucru pe care îl pot face e să vă deschid ochii, să vă arăt că înainte nu era mai bine, ci acum e mai rău, să vă arăt că simţul proprietăţii nu înseamnă trecerea de la prostia „la ea acasă”, la prostia „la noi acasă”.

— Ştiu, militaţi împotriva învăţământului cooperatist, vreţi ca automobilele să circule pe stradă şi teroriştii să tragă focuri doar în semn de „noapte bună”.

— Îmi plac oamenii cu umor, dar îl prefer pe al meu. Serios; unde vrei dumneata să dispari?

— Păi, în lumea aia paralelă, unde dispar toţi cei ce vă audiază cursul.

— Nu ştiu nimic despre asta. Nu se poate ştii de la ce seminarii dispăreţi; pot fi coincidenţe. Dacă aş fi convins că eu şi colocviile mele suntem de vină, nu aş mai veni aici.

— Dacă faci aşa ceva, te omor! se enervă Mac.

Profesorul îşi duse involuntar mâinile la reverele hainei.

— Vorbeşti ca un om al puterii. Eşti şi tu în complot, dar, ca şi ei, nu gândeşti. Dacă mă omori, cursul se întrerupe. Nu-ţi convine. Nici mie nu-mi convine să fiu mort, nici să întrerup prelegerile. într-o lume modernă, ca aceea la care mă gândesc numai eu, pentru a fi cât de cât egali, oamenii ar trebui să fie egali întâi cu sine. Tot ce fac, îmi asigură o existenţă decentă şi, apoi, la altceva nici nu mă pricep.

— Ce mă sfătuiţi?

— Să fii egal cu dumneata însuţi, să audiezi cursul, să-ţi iei diploma şi să te apuci de muncă, sociopolitica e la modă, mai ales în estul Vechiului continent. Eşti băiat deştept; găseşti dumneata ceva. Când un demnitar face pe el, iasă un scaun cald. La ei, mai mult ca la noi, sunt mulţi conducători; sunt ţări de şefi. Când unul nu mai are ce să comande, îşi comanda sieşi, în oglindă. O singură dată au ieşit popoarele la încălzire şi nu au reuşit decât să reînvie tradiţii demult apuse în Apus. Produsul naţional brut s-a depăşit numai în sport. Acolo e locul tău, într-o democraţie embrionară!

— Discutăm degeaba.

— Nu discutăm deloc degeaba! Nimeni nu e mai presus de lege; mai prejos, da. Asta se poate aplica şi legilor fizicii, legi ce duc la aceste dispariţii misterioase. Din punctul meu de vedere, atunci când nu-ţi convine ceva, când intri în contradicţie cu societatea, intri în contradicţie, în primul rând, cu legile sociale. Pacea socială, ca orice fel de pace, nu se menţine evitând tot timpul războiul social. în acest caz ieşi, puţin câte puţin, din societate, fără a mai intra undeva. E un drum fără

întoarcere, către nicăieri. Când nu ai unde să fugi, nu ai bani pentru avion sau nu ţi se permite să pleci, începi să dispari.

— Eu, de ce nu dispar?

— Nu eşti în contradicţie cu societatea.

— Ba sunt şi, încă, de foarte mult timp, dar mi-a fost frică să fug acolo unde se trăieşte mai bine. M-am învăţat cu răul.

— Absurd. Nimeni nu se poate învăţa cu răul. Toţi fug!

— Într-un fel, şi eu am fugit. în literatură, dar n-am făcut mare brânză; era locul plin de piloşi.

— Eşti un caz. Aici n-ai nici o şansă. Poate nu vrei să pleci.

— Ba vreau, dar încep să mă enerveze aberaţiile dumitale. Vreau să dispar de aici şi să apar acolo unde a plecat Marisa.

— Va fi mai greu pentru tine. Nu urăşti societatea sau pe cineva anume. Nu urăşti societatea sau pe cineva anume. Nu urăşti nici măcar moartea.

— Nu. Să urăşti mi se pare un lux.

— Nu te enervează nimic?

— Ba da, mă enervează aşteptarea asta şi faptul că nu ştiu ce aştept. Ce să fac?

— Cred că, în primul rând, trebuie să nu-ţi mai faci iluzii. Asta crează dependenţă, e un drog. Ai văzut ce fac ţările dezvoltate cu ţările sărace; le aruncă, din când în când, câte un os de ros, apoi le trimit prin fax tot sprijinul lor. Ţările sărace au nevoie de sfaturi părinteşti şi de aparatură, pentru a le recepţiona; ele cumpără faxuri şi licenţe pe satelit, la preţuri ce le depăşesc puterea. Tot aşa procedează şi conducerea noastră cu supuşii; pentru asta sunt pentru reintroducerea pedepsei la locul de muncă şi primui pedepsit să fie preşedintele.— Glumiţi.

— Nu glumesc deloc. Zilnic au loc catastrofe umanitare. Ai citit în presă; ţările civilizate au paraşutat, undeva, în centrul Europei, 40 de tone de alimente şi acestea au explodat. încurcaseră încărcătura.

— A fost un accident.

— Bineînţeles, dar depinde ce arunci. Totul porneşte de la aruncatul cu vorbe. Pornind de la sintagma „avem demagogi buni”, se încearcă acreditarea ideii că demagogia ar fi un lucru bun. La proşti prinde. Degeaba aşteptăm din partea celor ce ne

reprezintă, să ne reprezinte; ei nu sunt în stare să se reprezinte pe ei înşişi. Lucrul ăsta te face să urăşti.

— Părerile sunt împărţite. Eu o duc destul de bine pentru că mă mulţumesc cu puţin.

— Da, medită sociopoliticianul. Părerile sunt împărţite. Aici, eu le împart.

— Sunt de acord cu ideile dumneavoastră, dar vreau să dispar.

— E o contradicţie. Dumneata eşti tipul de om care iubeşte vinurile şi femeile uşoare, femeile cu fund şi paharele cu picior. Sau invers. Nu eşti hotărât să cauţi dragostea. Nu te interesează că serviciile de informaţii aleargă mai mult să descopere noile preţuri, nici dacă Europa vrea să fie unită în sine sau cu America; nu te interesează iugoslavizarea agriculturii, dacă funcţia creează organul de partid sau nu, dacă în politica externă s-au înregistrat succese pe plan intern. Nu te interesează sociopolitica.

Discuţia se încheie la fel de abrupt cum începuse, făcând în jurul lui Mac, ca şi în interiorul lui, un gol imens, golul sinucigaşului. Se simţea ca un om ce a crezut mult timp că deţine adevărul, pentru a vedea apoi că totul e minciună, ca bogatul învăţat cu bogăţia lui, pierdută deodată, ca scriitorul ce aşteaptă zece ani să i se publice o carte, carte ce îi este dată înapoi, fără explicaţii.

Profesorul ieşise.

Rămas mască, lui Mac i se derulau în faţa ochilor tot felul de fraze cu tentă aforistică, de genul: oamenii cunoscători ai propriilor limite nu sunt tot timpul limitaţi, la noi se lucrează cu tehnologia avansată, avansată de japonezi...

Ieşi glonţ din sală, fără să răspundă salutului femeii de la uşă, uitându-se urât la portar, hotărât să nu mai calce pe acolo.

Înghesuiala de pe stradă, aşteptatul metroului, o ceartă cu cei de acasă şi câteva păhărele de rom, îl înmuiară.

Se apucă să citească ziarul, ocupaţie ce îl ducea, fără intermediere, la prelegerile lui Horst. Le răsfoi toată noaptea, adormind între hârţoage. Dimineaţa, capul îi vâjâia de frânturi de fraze, gen: „mai mult se spune ce se face, decât se face ce se spune”, „împreună cu alte ministere, Ministerul săTiătăţii vrea să întinerească populaţia micşorând media de vârstă”, „pentru a nu fi uitate, legile trebuie rescrise”, „neputând imita

întocmai propriile-i erori, istoria face altele şi mai mari” sau „pentru a fi prost, nu trebuie să fii neapărat frumos”.

De durerea de cap îşi aminti abia în staţia de metrou unde, din megafoane, se lătra o emisiune de umor al poliţiştilor. Formulări de tipul: „Staţi acasă! Venim şi noi săptămâna viitoare!”, „Noi propunem să fie băgaţi la răcoare şi cei care fură” sau urări de genul: „Şi azi, Ministerul de interne vă doreşte să nu fiţi prinşi!”, îl scârbeau.

În următoarele zile, profesorul trată tema demagogiei, exemplificând cu frânturi din ziare. Ministerul de externe îi îndemna pe oameni să nu iasă afară din ţară, că e” curent şi pot răci, sau afirma că, în trecut nu am putut şti cât minte Vestul dar, măcar acum, ştim cât minţea Estul într-un ziar, senatorii îşi exprimau opinia, „fie în nume propriu, fie în numele lor.” Ministerul sănătăţii era citat cu două bizarerii: „Se nasc zilnic oameni deştepţi, dar de valoare” şi „Pe cine nu laşi să moară, nu te plăteşte”.

Repetând la infinit proverbul potrivit căruia „capul descoperit, sabia nu-l taie”, Patriarhia propune „şi mai multe investiţii de suflet” în conturile ei. în problema homosexualităţii, parlamentarii susţineau că nu e bine să se întoarcă spatele electoratului, miezul problemei trebuind să se afle, totdeauna, la mijloc.

Ministerul apărării spunea că va aduce generalul la particular, apoi se vor ocupa de particular şi gradele inferioare, iar preşedintele, nemulţumit că atunci când vorbeşte, toată lumea are dreptate şi nu poate avea un dialog sincer, ameninţa că va dialoga singur. în caz contrar, avea să facă schimbări organice. Tot el se a-dresa publicului, spunând că săracii sunt electoratul lui şi va face în aşa fel, încât să fie tot mai mulţi, urându-le un An Nou plin, mai mult în semnificaţii, indicându-le să nu se mai îmbete cu apă rece, acum, când le-a dat apă caldă.

Ministerul de finanţe propunea centul-corp, în sensul că averile să nu se mai împartă la săraci, ci, cu toţii să-şi împartă averile la propria greutate. Iar Ministerul muncii şi protecţiei sociale afirma că oamenii, neavând de niciunele, sunt nevoiţi să-şi cumpere, în fiecare zi, aşa ceva. Un gazetar afirma că nu se prinde nimic de parlamentari, aceştia fiind imuni.

La sfârşit, sala era în delir. Hohotele de râs se auzeau până în stradă.

Concluzia mai multor cursuri de acest fel era că politica nu se face aşa, că parlamentarii discreditează mass-media, făcând publicul să nu mai înţeleagă nimic.

Afirmaţii potrivit cărora se poate pune capăt criminalităţii omorându-i pe toţi, sau inepţii despre proasta înţelegere a celor deştepţi şi buna înţelegere a proştilor, nu îşi aveau locul.

„Să întindem o mână sărmanului popor sârb, poate ne dă şi nouă ceva”, era o ironie ce leza demnitatea naţională a tuturor, la fel ca şi afirmaţia potrivit căreia, atunci când şi-a câştigat dreptul de a gândi la orice, poporul nostru nu a înţeles că, de fapt, şi-a câştigat dreptul de a nu se gândi la nimic.

Mac era nervos că nu dispare şi era cuprins de lehamite să-i mai urmărească pe ceilalţi.

Prelegerile îşi urmară curgerea, săptămâni de-a rândul, fără să se petreacă nimic, nici cu el, nici cu alţii.

Trecură astfel nouă luni încheiate şi se apropia vara.

Când Mac începu să obosească şi să se plictisească de cele mai năstruşnice zbenguieli ale minţii, gândindu-se serios să abandoneze cursul ce nu se termina niciodată, se întâmplă un lucru surprinzător: printre ceilalţi auditori, la sfârşitul unei zile, o zări pe Marisa.

Se dezmetici instantaneu, repezindu-se să-şi facă loc, cu coatele, până la ea.

- Marisa, te rog să mai rămâi! o apucă el de mâneca rochiei. Vreau să-ţi vorbesc.

Uimită, fata rămase pe loc până se goli sala şi se întoarse spre Mac. Acesta dădu drumul tiradei, pregătită de atâta vreme, aşteptând ca ea să-l întrerupă cu o întebare, să-i ceară vreo lămurire.

Nu se întâmplă asta. Fata se întoarse cu spatele şi porni, dispărând într-un plan paralel, cu câţiva metri înainte de a ajunge la uşă.

Mac trecu şi el prin acel loc, dar văzu că nu se întâmplă nimic.

A doua zi se trezi, îşi făcu toaleta de dimineaţă, ieşi vesel şi luă metroul spre sala de curs.

Nu ajunse, însă, niciodată acolo. Dispăruse nimerind într-o ţară unde tocmai avusese loc o revoluţie comandată prin mass-media, organizatorii acesteia negândindu-se, nici o clipă, ia faptul că oamenii lor vor arunca în aer releul televiziunii,

tulburând ordinea spaţio-temporală prestabilită, şi vor fugi în străinătate.

— De unde vii dumneata? fu întrebarea cu care era bătut, obsedant, la cap.

— Din altă lume, dintr-o lume paralelă, nu era chiar răspunsul aşteptat de interogatori.

- Translatorul repeta automat cuvintele lui Mac, făcându-i pe ceilalţi poliţişti să se pună pe râs.

— Nu râdeţi! se muie colonelul-anchetator. De la graniţă până aici, în captală, nu a fost înregistrat niciunde. Trebuie să vină de undeva. Trebuie să se fi născut undeva, nu?!

Sergentul traduse cu mare greutate, dar corect.

— Oraşul Eriks, statul Ohio, U.S.A., născut la 16 aprilie 2189, răspunse Mac.

— Că S.U.A. e o lume paralelă, înţelegem, că ţara noastră a fost tot timpul cu. 200 de ani în urmă, iar înţelegem. Nu înţelegem, însă, ce cauţi aici?! se enervă anchetatorul. Să ne lăudăm că am prins un spion, nu ţine, că n-ai ce dracu' spiona. Teroriştii au fugit şi s-au băgat la ăia, în Vest. Eu unde să te bag pe tine?!

— Domnu' comandant, cred că ar fi bine să-l băgăm la loc în arest, sugeră un subaltern.

Palma peste ochi, primită de la colonel, îl făcu să amuţească în poziţie de drepţi.

Mac îşi mută privirile de la unul la altui şi, neînţelegând limba, îi venea greu să le priceapă comportamentul aberant.

— Iniţial, căutam o prietenă, spuse el. Dar, cum nu cred că o voi găsi, vreau să mă adaptez lumii voastre sud-americane şi să trăiesc aici. Nu am de ales.

Poliţiştii râdeau ţinându-se cu mâinile de burtă.

— Dumnezeu te-a trimis, spuse unul din colegii colonelului. Nu am mai râs atâta de la Revoluţie. Simt că mă îngraş. Nu-mi trebuie salariu mărit, nu-mi trebuie salam ieftin, nu-nn trebuie nimic. Eşti dulce, domnule! Vino să te pup!

Îl sărută pe amândoi obrajii bătându-l frăţeşte, pe spate. Izbit de damful ţuicii, Mac ţinea capul întors într-o parte, privindu-i pe rând. contrariat şi speriat totodată, neînţelegând ce spune.

Deoarece actele prezentate nu erau valabile, oraşul Eriks neexistând încă, şi pentru că fuseseră abrogate legile vechiului

regim, iar altele nefiind votate, lui Mac Hermann i se întocmiră acte de bun român şi i se dădu un spaţiu, să poată începe şi omul o activitate comercială, ceva, ţinându-se cont că americanii trăiesc pentru a munci, iar noi muncim pentru a trăi.

Şi-a deschis o galerie de artă şi s-a apucat el însuşi de pictat ajungând, fără prea mult efort, un pictor celebru. Nu era greu de observat că, trecând drept artist străin, tablourile i se vindeau foarte bine.

Dădea Televiziunii interviuri plătite şi era primit chiar şi de preşedinte. Acesta voia să-l felicite, mai ales pentru parafraza: cetăţeni, să construim o industrie mare, dar frumoasă: industria aerului curat!

Uşor deformată de traducător, fraza era totuşi adevărată; nu ştia nimeni cât de poluat era oraşul Eriks şi ce încărcătură semantică aveau cuvintele profesorului Horst, potrivit cărora: „e mai uşor să veghezi a nu se întâmpla nimic rău, decât să.faci în aşa fel încât să se întâmple ceva bun.”

Zâmbetul preşedintelui îi aducea aminte de Marisa; aceasta zâmbea la fel.

Surâsul ei .enigmatic începea să-l obsedeze din nou; o visa din ce în ce mai des.

Perfect integrat în altă societate, pictor cu renume, om cu familie, mustăţi şi mulţi copii, Mac nu putea înţelege umorul proliferat de acest popor prin gazete. Nu înţelegea de ce este luat peste picior un conducător atât de sim

patic, cu fraze de tipul: „un preşedinte, fie că poate, fie că nu poate să-şi înghită poporul, tot la secţia de gastroenterologie ajunge”.

Nu înţelegea de ce, după o operaţie de cole- cist, şeful statului trebuie băgat într-un TAB, să nu se strice, şi de ce trebuiau medicii să afirme că l-au închis prin a uita în el un glonte, o foarfecă, o pensă.

Cum vine aia: „după operaţie, preşedintele şi-a reluat alimentaţia, dar poporul nu?”, se întreba americanul.

Nici de ce se susţinea că, orice ai spune oricui, toată lumea de aici se simte jignită şi, ca ripostă la armata asta de ziarişti, trebuie să se înfiinţeze mai multe grade de ziarişti în armată, nu înţelegea. Nu înţelegea de ce e nevoie să se înfiinţeze un post de ministru al apărării poporului de el însuşi.

I se părea că tot ceea ce s-a întâmplat cu el, căderea în trecut şi celelalte, nu are o avengură cosmică, ci, mai degrabă, comică.

După un timp, nereuşind să răspundă la un număr prea mare de întrebări, începu s-o ia razna; uită că are cursuri de predat la Universitate şi îşi părăsi confortul pentru a se înscrie într-un serviciu secret, un serviciu ascuns sub numele de forţe de orientare turistică! De mare folos îi erau relaţiile create la nivelul puterii şi vastele cunoştinţe sociopolitice răspândite chiar de el.

Zvonul, că în acest serviciu secret'se dispare, îi dădea o stare de beatitudine.

Poate fi văzut plimbându-se prin pădurea Băneasa, cu şevaletul sub braţ, căutând să prindă pe pânză zâmbetul obsedant.